

OSIELEK (26) *sb m*

o oraz drugie e *prawdopodobnie jasne (tak w osieł oraz -ek); pierwsze e jasne.*

sg *N* osiełek (8). ◇ *G* osielka (1). ◇ *D* osielkowi (1). ◇ *A* osielka (3). ◇ *L* osielku (12). ◇ *pl I* osielki (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

*Dem. od „osieł” ‘Equus asinus’; mały osioł, młody osioł; asellus Vulg, Mącz, Calep, Cn; pullus asininus Murm, Mymer²; assellulus Cn (26) : Pullus asininus, Ein efelfullein Ofyełek Murm 38, 81; Mymer² 26v; LibMal 1549/148v [2 r.]; Ty wiełz Pánie zemci y Ofielká od nich nigdy nie wzięł *Leop Num* 16/15; iżci ia płaczę nie dla tego/ Lecż wfpominam ná fwego Ofielká miłego/ Co mi zdechl *RejFig Cc, Ee; RejZwierz* 121; *Mącz* 17d; *SkarŻyw* 546; *Asellus – Ofziełek. Calep* 102b; *LatHar* 355; Trzy kroć P. Iezufá zá krolá w vboftwie y w nędzy witano. Ná osielku/ ná krzyżu/ á tu w dziecińftwie w Bethleem. *SkarKaz* 520a.*

W przeciwstawieniu: »koń ... osiełek« (2): żadną miarą ná koniu siedzić niechciał/ iedno ná osielku: nie przeto/ áby ofobliwości w tym szukał/ ale iż od fwych zwyczáiw pokornych/ oderwać fię rychło nieadał. *SkarŻyw* 472, 310.

W charakterystycznych połączeniach: osiełek cudny, miły, święty.

Zwroty: »na osielku jachać, jeździć, wjeżdżać« [*szyk zmienny*] (4:2:2): kiedi myli pan Iefus po szwyathu yezdzyel na swoym szwyątym ofsyelku *LibMal* 1544/89, 1549 /148v; Ná Papieństwo ná osielku iachał. *SkarŻyw* 472 *marg*, 310; Błogosławiony P. nász Iezus Chryftus/ pokornie ná osielku w Hieruzalem wiezdżáiący. *LatHar* 539, 79, 356; *WujNT* 354.

»na osielku się wlec« (1): podefzły w leciech y z chorzáły ná osielku fię wlokł *SkarŻyw* 411.

»na osielka [*kogo*] wsadzić« (1): A ieden fyná chromego ná nogi/ niofąc/ gdy fię do Papieżá doćifnąć niemogł/ ná iego osielká fyná wfadził/ y wnet go zdrowego y ná nogach chodzącego oglądał. *SkarŻyw* 472.

Przen (1) : Táis chytra kurwá była Ktora młodzieńce łowiła [...]. Mnodzy iey wiele dawáli/ Iż iá bárzo miłowáli: Oná fie ze wlyzftkich śmiála Osielki ie fwymi zwála. *BierEz* R.

Cf **OŚLĘ**, **OŚLIK**